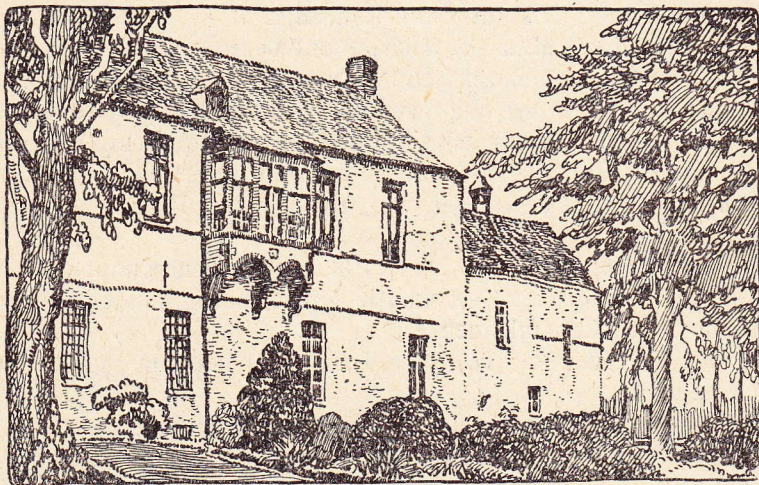

— Juist ! En de hekserij neemt toe. Vrouwen veranderen zich als kraaien, fladderen om de masten der Nieuwpoorter en Duinkerker visschers-sloepen en doen de schepen kantelen. Ze sluipen dan als katten in de stallen en schuren der boeren ; de koeien geven geen melk meer en krijgen ziekten. Och, ik weet nog veel meer...

— Ja, ik heb dat ook gehoord...

— En wie weet, wat er nu met de arme Adelida gebeurt ! Ze zal door die Jacqueline wel behekst worden... En wat dan ? Als ze niet geneest, kan ze zelf op den brandstapel komen...

Het Vijverhuis.

— Zwijg toch !

— Zeker is het zoo ! Want eenmaal behekst, moet Adelida ook doen, wat de duivel haar ingeeft en kwaad stichten... en dan dient men het haar te beletten. Daarvoor is maar een middel : de dood ! Zoo bant men de duivel.

— Ellendige idioot, dacht Wouter, maar hij mocht den schout niet tegen-spreken...

Onder zulke gesprekken wachtte men de terugkomst van de achtervolgers. Buiten had zich een groote menigte verzameld. Het nieuws was in Veurne bekend geworden. Verschrikt besprak men ook daar de ontvoering der schoone en alom beminde jonkvrouw. Adelida Prijske werd algemeen geacht om haar liefdadigheid. Als een Engel verscheen ze in de huizen der armen, aan de sponde van de zieken. En nu had men haar geschaakt, op het oogenblik, dat een feest tot haar eer gegeven zou worden... De naam Isegrim was reeds

algemeen verspreid... En onder het volk meende men, dat hij en de Reus, de hoofdman der roovers, tusschen Veurne en Brugge, een en dezelfde persoon waren.

Eindelijk verschenen de achtervolgers, doch zonder Adelida. Men had geen spoor van haar of de achtervolgers ontdekt... De schout zou nu al zijn ambtsgenooten waarschuwen. Hij was natuurlijk zeer somber. Zijn vrouw lag krank te bed. Jeronimo d'Alleiro zwoer de misdaad in bloed te wreken. Met een bende Spaansche soldaten zou hij gansch Vlaanderen doorkruisen...

De lichten in de feestzalen werden gedoofd. De gasten gingen treurig heen.

Pol van Rooze stond bij Agneta en op Wouter wijzend, die nog in de gang drementelde, vroeg hij :

— Is hij thuis gebleven ?

— Ja, antwoordde jonkvrouw van Ramsdijk.

— Hoe ridderlijk ! Maar ja, meisjes ontvoeren acht hij zoo geen misdaad... Ge hebt gelijk, Agneta, ik heb hem nog te gunstig beoordeeld.

— Pol toch... is er nu nog geen nieuws van het parelsnoer ? vroeg Agneta's oom. Ik heb elk plaatsje van den vloer afgespeurd... maar het juweel ligt hier niet. En het is van zulk een groote waarde !

— Morgen komt dat wel terecht, troostte van Rooze. De bedienden zullen het vinden.

— En het houden en versjacheren ! O, spreek den schout eens aan !

— Neen, ik wil het niet ! verklaarde Agneta heftig. Kunt ge nu met zoo iets bij mijnheer Prijcke aankomen ?

— Onmogelijk, zei Pol. Waarlijk, baron, het komt in orde... Laat ons nu huiswaarts gaan.

— Het slot alleen is reeds van groote waarde, jammerde de vrek.

Onwillig vergezelde hij zijn nicht en haar begeleider. Wouter zag hen vertrekken. En ja, de jaloezie brandde hem in 't hart... Ondanks de bekoring van Antonia, beminde hij Agneta innig.... Maar zij verstootte hem... Somber keerde de jongeling naar het hotel terug. Zijn moeder en zuster ware nog op en vernamen met ontsteltenis, dat de tocht der achtervolgers nutteloos geweest was.

— En uw vader is ook niet gekomen ! O, wie weet, wat er te Nieuwpoort gebeurd is ! jammerde mevrouw van Dillen.

— Wil ik huiswaarts rijden, vroeg de zoon.

— Nu nog ? O, neen, dan ware ik nog veel angstiger. We moeten den morgen afwachten...

Ze gingen naar hun kamers, maar Wouter lag lang wakker. Hij had zich zijn wederkomst heel anders voorgesteld... En bij de diepe teleurstelling wegens Agneta's houding gevolde hij ook schuld... Hij was als de medeplichtige van Isegrim, die Adelida Prijcke ontvoerd had...

BRAKS BEHENDIGHEID.

Den volgenden morgen zou mevrouw van Dillen zoo vroeg mogelijk huiswaarts rijden... Livina wilde toch eerst in de kerk een gebed doen voor de arme Adelida Prijcke. Ze begaf zich haastig naar het bedehuis. Toen ze

het binnen trad zag ze, dat Agneta van Ramsdijk haar reeds voor was... De jonkvrouw stond tegen een pijler. Livina voegde zich bij haar.

— Komt ge ook voor Adelida ! fluisterde Agneta.

— Ja... Het is vreeselijk hé ? O, ik heb dezen nacht zoo benauwd over haar gedroomd...

En Livina werd eensklaps bij die herinnering bedroefd. Ze leunde tegen haar vriendin aan en weende. In haar droom had ze haar eigen broeder gezien, die met een vreeselijken man — Isegrim zeker -- de ongelukkige Adelida wegsleurde. O, ze wist dat het onzin was... dat Wouter niet de minste schuld had aan de ontvoering. Maar wat mocht die droom dan beteekenen ? En naar den geest van den tijd hechtte Livina aan droomen belang.

Iets van wat ze bij dat visioen geleden had, trilde nu nog in haar gemoed na. Daarom was ze zoo ontsteld. De meisjes bleven daar staan en ze baden in stilte. Dicht bij hen op een bank zat een vrouw, blijkbaar ook door treurnis overstelpt. Maar nu en dan richtte ze een loerenden blik naar den pijler, waar de jonkvrouwen zich bevonden. Deze gingen na eenigen tijd heen. De vrouw volgde hen... Ze keek vol haat naar Agneta.

— Het gebeurde met Adelida grijpt u geweldig aan, Livina, zei jonkvrouw van Ramsdijk.

— O, ja... Ik heb zoo'n deernis met Adelida...

— En wat hebt gij gedroomd ?

— Ik durf het bijna niet vertellen...

Toch deed ze het ; Agneta verbleekte.

— Was uw broeder bij dien Isegrim ? stamelde ze.

— Ja... O, wat kan dat beteekenen ? Wouter, die zoo edel en rechtschapen is !

Agneta vond dadelijk een verklaring, al deelde ze die niet mee... Die droom was voor Livina een eerste verwittiging, dat haar broeder handelde als Isegrim en ook een meisje ontvoerd had, Rosa, de dochter van haar vaders dienaar. Zoo meende jonkvrouw van Ramsdijk en nog meer werd van Rooze's laster bij haar bevestigd.

— Mochten we vandaag goed nieuws hooren ! hernam Livina.

— God geve het !

— Wij vertrekken dadelijk. Moeder is ongerust, omdat vader gisteravond niet gekomen is en in dien brief alle schouten bedreigd worden... Wij rijden onmiddellijk heen... O, wie had kunnen denken dat dit feest zoo zou verlopen !... Ik ga dus. Kom mij eens vlug bezoeken ! Als ik door vader nieuws hoor over Adelida, zal ik het u dadelijk laten weten...

Livina keerde naar het hotel terug.

— Arm kind, mompelde Agneta. Ha, neen, zij kan den droom niet begrijpen. Ze houdt haar broer nog voor oprecht en edel ! O, die schurk ! Zoo zijn ouders bedriegen ! En mij ook ! Maar nu kent hij mijn gevoelens.

Agneta bloosde, wan daar naderde jonker van Rooze. De bespiedende vrouw trok zich haastig terug en wilde blijkbaar niet door van Rooze gezien worden.

— Liefste Agneta, wat schaam ik mij, zei Pol. Ge zijt eer op dan ik ! Had ik het geweten, dat gij zoo vroeg naar de kerk wilde, dan zou ik wel gezorgd hebben, u te begeleiden.

— Ik wilde bidden voor Adelida.

— Er is nog geen nieuws over haar. Ja, wij moeten voor haar bidden... Laat ons nu huiswaarts gaan... Zoo zonder ontbijt... het zou u onposselijk kunnen maken.

— Dus is er nog geen nieuws over jonkvrouw Prijcke ?

— Neen, Jeronimo d'Alleiro, haar verloofde, is al met een bende soldaten op weg, om haar op te sporen. Was Livina daar bij u ?

— Ja... Ze kwam ook voor Adelida een gebed storten... Ze had zoo akelig gedroomd...

En Agneta vertelde het...

— Dat doelt op haar broeders gedrag, bewerde ze. Hij doet als die vreeselijke Isegrim en ontvoert ook een meisje...

— De droom is treffend, huichelde Pol. Ik heb zoo juist gehoord, dat Wouter die Rosa van de Reiger weggevoerd heeft. Ze moet nu te Loo zijn, dus een heel eind van Nieuwpoort... Op de Reiger was het geen vertrouwde plaats meer. 't Is onbegrijpelijk, dat iemand van zulken goeden huize, zoo dolen kan.

— Wouter is een volleeerde huichelaar geworden. En gisteravond heb ik hem gisteravond laten voelen, dat hij mij niet meer aanspreken moet...

En dat nader verhalend, ging Agneta met jonker van Rooze mee. De zonderlinge vrouw uit de kerk keek hen weer na en siste : « Ha, van Rooze, mijn tijd komt wel... Wraak wil en zal ik hebben ». Ze verdween dan achter de kerk.

.....
Na het ontbijt kreeg jonker van Rooze bezoek... Brak, die den vorigen avond als page gediend had, en er nu veel minder voornaam uitzag, kwam langs het tuinpoortje binnen. Pol moest hem verwachten, want hij stond in den hof en leidde den kerel, die een loensche tronie had in een paviljoen.

— Het is dus gelukt, vroeg van Rooze.

— Dat kon niet anders, jonker ! Wat ik onderneem, mislukt nooit. Hier is het...

En brak haalde het parelsnoer van Agneta uit zijn zak. Van Rooze borg het haastig in den zijnen.

— Ja, ge zijt een felle klepper, prees van Rooze hem. En het berouwt me niet, dat ik u van de galg gespaard heb.

— Dat zal ik nooit vergeten... Ge hadt mij aan de galg kunnen brengen... en ge deedt het niet, maar soms heb ik het gevoel of we er eens allebei naast elkander zullen bengelen.

— Houdt uw mond met die stomme praat !

— Och, wat geeft het jonker, als het nog maar heel lang duurt. 't Kan mij niet schelen hoe ik van de wereld vertrek, als ik een heel oud peetje ben. Maar ware 't niet van u, 'k moest als jonkman de groote reis beginnen, net als Julietta als jonkvrouw het deed... en dat moet treurig zijn. Het leven is zoo schoon. En ge hebt dan nog mijn schuld verborgen, zoodat ik u nu als eerlijk man dienen kan, zonder dat het bevreemding wekt. Welke orders zijn er voor vandaag, jonker ?

— Geen. Hier is een goudstuk als loon, omdat ge zoo knap gewerkt hebt.

— Dank u ! Altijd gereed... en ge weet het...

De fielt vertrok weer door het tuindeurtje. Pol van Rooze bracht het snoer in een kasje op zijn kamer.

— Ja, Woutertje, braaf, eerbaar zoontje, er komen voor u nog schoone dagen, mompelde hij. Deze parelen zullen u als pillen, en bittere nog wel, opbreken...

En toen ging jonker van Rooze Agneta weer het hof maken en aan baron van Ramsdijk, verzekeren dat het snoer wel terecht kwam...

Om twee uur na den noen kwam Johannes, van Ramsdijks knecht, met de koets. De baron en Agneta zouden vertrekken.

— Uw verblijf is veel te kort geweest, fluisterde Pol het meisje toe, toen ze nog even in den gang stonden... O, wanneer zie ik u terug ?

— Onze woning staat immers voor u open...

— Mag ik dikwijls komen ?

— Zoo ge 't wenscht...

— Maar dat wet ge wel... Wat kan ik beter verlangen dan in uw bijzijn te vertoeven ? Ik mag dus dikwijls komen ?

— Ja, antwoordde Agneta zacht.

De baron was reeds aan de voordeur. Hij keerde terug en bromde :

— Nu heeft die domme koetsier weer haver voor het paard vergeten !

— O, hij weet waar er te vinden is, antwoordde Pol.

— Dank u...

En tot Johannes vezelde de vrek :

— Neem zooveel ge kunt... wel voor een week... Vul den maar !...

Het afscheid was hartelijk, al noodigde van Ramsdijk de van Rooze's niet.

— Jonker, denkt gij aan het snoer ? vroeg hij nog.

— Wees gerust, baron ! Het moet terecht komen...

— Maar de knechten hadden het toch nog niet gevonden... Ze hebben het wellicht verdoken.

— Ik zal het onderzoeken. We moeten het vinden !

— 't Is van zulk een groote waarde. Hoe Agneta toch zoo onvoorzichtig kon zijn !...

Dora en baron van Rooze kwamen dan aan 't portier nog eens den baron en zijn nicht de hand drukken. Pol boog en keek verliefd naar Agneta. Eindelijk schokte en rammelde de oude koets heen.

— 't Heele ding zakt nog eens in elkaar, voorspelde baron van Rooze. Wat ben ik blij, dat die vrek weg is. Wat een inhalige schraper. Hij neemt nog gauw een zak haver mee.

— Och vader, wat beteekent dat, in ruil voor zijn goud ? vroeg Pol lachend. Alles gaat opperbest... Agneta wordt de mijne. Dora, kind, dan koop ik u alles wat ge begeert... Ge hebt nu goed uw best gedaan.

— En ik heb zitten bluffen over mijn bezittingen, herinnerde de vader. Pol liet nu zijn paard zadelen. Hij wendde voor een tochtje te willen doen. De jonker reed naar Loo, om zelf te zien of het verblijf voor Rosa in orde was. De afstand was niet groot... En Pol had een flinken draver. Spoedig reed hij de Westpoort binnen, daar waar een oude boom stond — en

nog staat — waarvan de bevolking zegt, dat Julius Cesar er zijn paard aan bond, toen hij op reis was naar de Gallische, nu Fransche kust. Loo was in elk geval oud... het vervulde een strategische rol en droeg nog sporen van zijn edele afkomst. In zijn wapen voert Loo den arend, een herinnering aan den tijd der Romeinen, maar de Leeuw van Vlaanderen staat er boven. Vier militaire wegen, breede heirbanen kwamen er samen, een naar Poperinghe, een naar Estaires, de derde naar Portus-Iccus, het huidig Kales, en de vierde naar Gent. De traditie is taai en nog altijd heet de derde weg de Romanestrategie, terwijl de vierde zijn naam schonk aan het gehucht Steenstraete. In de 10^e, 11^e en 12^e eeuw was Loo een der voornaamste steden in 't graafschap. In de 11^e eeuw stichtte men er een beroemde abdij, wier abten sedert 1621 den mijter droegen. Met de Fransche revolutie verdween deze instelling en thans ziet men er slechts eenige gebouwen en een duiventoren van.

Loo was thans een bescheiden plaatsje geworden, fier nog op zijn stadswezen, zijn sierlijke kerk met zwierigen toren, zijn stadhuis, al was het tegelijk herberg, zijn belfortje, zijn abdij, Westpoort en Cesar-boom. De bevolking zeer gedund, leefde van den landbouw en handel met de garnizoenen op de forten in de omgeving.

Drie van de poorten waren op het eind der vorige eeuw reeds afgebroken. Het stadhuis dagteekent van 1565, en werd gebouwd onder de leiding van meester Josse Stassens. De kerk, aan St-Pieters gewijd, in de 13^e tot de 15^e eeuw gebouwd, met een toren van 76 meter hoogte, bezat drie hooge beuken, prachtige ramen en tal van kunstwerken, maar had door de krijgsbedrijven veel geleden.

Alleen de soldaten uit de forten der IJzer- en Ieperleelinie brachten te Loo drukte.

Pol van Rooze reed naar den anderen buitenkant van het stedeke. Daar hield hij zijn paard in voor een landhuisje in een hof. Hij bezat drie sleutels van tuinpoort en deur, en trad binnen. In den omtrek was geen levende ziel. De woning was netjes bemeubeld. Tevreden beschouwde van Rooze alles... Hij vertrok weer.

— Mijn en Roza's liefdenestje, mompelde hij, en Wouter van Dillen krijgt de onaangename zijde.

Van Rooze bracht dan een bezoek aan den schout, wien hij wijs maakte, dat hij Adelida Prijske opspoorde. De magistraat, die in een vervallen huis woonde, wilde Pol op wijn onthalen.

— Neen ik heb geen zin, antwoordde de jonker.

— Gij zijt beteren gewoon, hé ? Zeg eens, die kleine schuld...

— Klein, klein... Waarom betaalt ge ze dan niet ? vroeg van Rooze, doelend op het geld, dat hij aan den schout geleend had.

— Ik zit nog wat moeilijk...

— Ja, zooals altijd. Gij verzuipt uw centen liever. Nu, ik dring niet aan...

— Dat is edel !

— Op een voorwaarde... Moest ik wel mijn geld eischen en u laten gijzen, dan waart ge uw ambt kwijt. Een schout, die zelf in de gevangenis gestopt wordt kan geen gezag meer hebben.

— Maar dat zult gij toch niet laten doen ? vroeg de man ongstig ?

— Op een voorwaarde ! Ik ben jong en heb wel eens een liefje. Nu tegen-

over u moet ik me niet verontschuldigen. Gij zijt oud... en ze vertellen nog wel minnarijen van u... Ik breng een meisje naar het « Vijverhuis ».

— O, dat landgoedje.

— Ja ! Ge zult geen onderzoek naar die nieuwe inwoonster instellen... en haar met rust laten.

— Zeker, zeker... ik begrijp u al.

— Dat is een ! Dan moet ge uw mond houden. Als ik mijn liefje bezoek, kom ik vermomd. Gij moogt en moet dat weten, maar geen gebabbel... ook niet als ge stomdronken zijt.

— Een schout kan immers zwijgen...

— Jammaar, ik druk het u op 't gemoed ! Anders zult ge gedaan hebben met hier den luiaard uit te hangen... en daarvoor uw loon op te strijken en de boeren nog dikke fooien af te persen.

— De jonker is geestig.

— Neen, Benedictus, ik meen het ernstig.

— Gij kunt op mij rekenen... En als ik u een dienst kan bewijzen, ge weet het...

— Goed... Dan spreken we van het geld niet meer. En nu, gegroet !

Van Rooze toonde zich hier dus niet den braven, deugdzamen jongeling. Hij vertrok voldaan over het onderhoud en mompelend : « Ook voor het snoer zal ik dien zatlap nog noodig hebben. Maar hij zit in mijn klauwen... Ja, Woutertje, ge krijgt het nog hart te verduren... Van Ramsdijks goudvinken zijn voor mij en niet voor u !

Van Rooze keerde naar Veurne terug. Hij bemerkte niet, hoe de vrouw die hem wraak toegezworen had, hem weer beloerde...

ROSA.

Karel, van Rooze's kamerknecht, was dien morgen al vroeg naar Brugge gereden. Onderwege poosde hij echter dikwijls in allerlei kroegjes, waar hij geen onbekende scheen. En zoo was het al middag, toen hij Brugge bereikte.

Karel was als een mijnheer gekleed en de waard uit « Het wapen van Damme », de herberg, waar hij zijn paard stalde, ontving hem beleefd.

— Verlangt mijnheer logies ? vroeg hij.

— Neen... ik moet vandaag nog verder, maar geef mij een stevig middagmaal en een kan van den besten wijn.

— O, mijnheer zal tevreden zijn... Daar is de eetzaal. Ge zult vlug beediend worden, verzekerde de kastelein...

Karel maakte het zich gemakkelijk. Roza, de dienstbode, kwam de tafel dekken. Van Rooze's knecht wenkte haar...

— Ik kom vanwege jonker Pol, zei hij.

— Dat dacht ik al, antwoordde Roza zacht.

— Hier is het teeken...

Hij gaf haar een zilveren ring...

— Is alles gereed ? vroeg het meisje...

— Ja... 't Is al voor een prinses...

— Te Loo ?

— Voorloopig te Loo... maar weldra als groote dame te Veurne...

— Daarvoor zal ik wel zorgen...

— De jonker spreekt altijd over u... Kunt ge me om zes uur vergezellen?

Dan is het flink donker.

— Maar de roovers... Die Reus heeft gisteravond weer een koets overvallen en een rijken heer uit Brugge vermoord.

— Dat vernam ik onderweg ook... Ja, 't is wreed. Maar wij zullen niet gehinderd worden... We volgen een heel andere baan.

— Een veilige ?

— Zoo veilig als uw eigen kamer, jonkvrouw... Ge begrijpt nu toch wel, dat ik u niet in gevaar ga brengen. Dan zou ik jonker Pol al heel slecht dienen.

— En hoe reizen we ?

— Ge zit voor mij te paard. Een vlugge draver, maar in het geheel niet schichtig. In eenige uren zijn we te Loo. Nu wilt ge liever buiten de stad overnachten en morgen bij den klare uw reis vervolgen, ge hebt maar te bevelen.

— We zullen zien.... Dus om zes uur moet ik gereed zijn ?

— Zoo vraag ik u... Als ik u dan buiten de Smedepoort vind...

— Ik zal er zijn... Maar laat hier niets merken...

— Dat kunt ge begrijpen...

Roza keerde naar de keuken terug.

— Roger, de schoutsknecht uit Nieuwpoort, heeft een lieve dochter, dacht Karel.

De waard kwam weer bij hem.

— Mijnheer, men is druk bezig om uw maal gereed te maken, zei hij.

— Dat is goed, vriend ! Ik heb flinke eetlust....

— Nu, die zal hier op de beste wijze verzadigd worden. Mijn gasthof heeft een goeden naam... Heeft mijnheer al hooren spreken over den aanval der roovers ?...

— Iets vernam ik. Waar is het gebeurd ?

— Tusschen Westkerke en Varsenare. Gisteravond... Het was pas zeven uur. Mijnheer Baran, hier uit Brugge, kwam in een koets van Ghistel. Eigenlijk keerde hij uit Dunkerke terug. Maar te Ghistel had hij een wagen gehuurd, omdat zijn andere voerman niet verder wilde rijden. Mijnheer Baran hoopte nog veilig de stad te bereiken, maar op eens werd het voertuig door roovers omringd. De heer Baran wilde zich verdedigen. Hij had en pistool naast zich liggen. Toen schoten de kerels hem dadelijk dood. Ze zonden den koeetsier met zijn rijtuig naar Brugge door. Hij mocht niet naar Ghistel. Het lijk wierpen ze op den weg. Daar werd het vanmorgen gevonden, maar geheel uitgeschud en zelfs van de bovenkleeren beroofd. Nu, het nieuws van den aanval en den moord was hier gisteren al bekend door den koeetsier. Maar de overheid zond geen soldaten uit. Ze wachtte met 't onderzoek tot vanmorgen. Zoo moeten de bandieten nog stoutmoediger wrden. Wie mag die zoogenaamde Reus wel zijn ?

— Dat schijnt niemand te weten. Ik kom van Ieper... loog Karel, en tot daar spreekt men van die schelmen.

— O, in heel Vlaanderen... Maar men treedt niet tegen hen op. Dan moet er ginder ook nog een andere boef ronddolen, dien ze Isegrim noemen.

— Ook een roover !

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

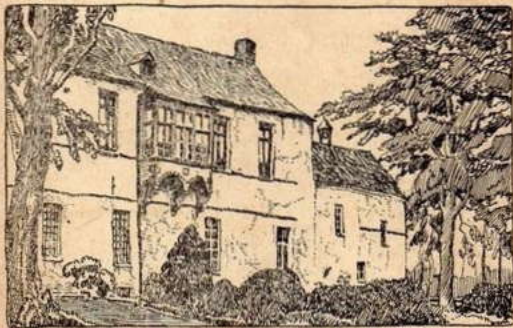
Uitgaaf B. H. HANS, Contich.

A. HANS KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS.

Nummer 82

Vaderlandsche Verhalen

Uitgave A. HANS-VAN DER MEULEN, Kontich.